

היבטים לשוניים בפרשת ויצא עח

דקדוקי מילים וחלקם בעלי שינויי משמעות בפרשת ויצא ובהפטרות, ובראשון של וישלח

כח יא מִרְאֲשֵׁתָיו: המ"ם בשוא והאל"ף חטופה, כן גם בפס' יח
כח יד כַּעֲפָר: העמדה קלה בכ"ף למנוע הבלעת העי"ן החטופה
כח טו אַעֲזֹבָךְ: הזי"ן בקמץ חטוף (קטן) והבי"ת בשוא נח. אֵת אֲשֶׁר-דִּבַּרְתִּי לָךְ: יש להקפיד על
מיקום הטעמים ולהימנע מקריאה אֵת אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי לָךְ
כח טז מִשְׁנֵתָ: יש להקפיד על קריאת הדגש שבשי"ן, שלא יהא כאילו מדובר על לימוד
משנה¹ וַיֹּאמֶר: בזקף גדול ולא ברביע
כח כ וַנִּתֵּן-לִי: געיה בנו"ן
כח כא לֵאלֹהִים: האל"ף כלל אינה נשמעת
כח כב עֲשֹׂר אַעֲשֶׂרְנוּ לָךְ: טעם טפחא בתיבת עֲשֹׂר, אין לחוש לאותם ספרים אשר הטעימו
בטעות עֲשֹׂר אַעֲשֶׂרְנוּ לָךְ
כט ג וַגִּלְלוּ: למ"ד ראשונה בשווא נע ולא בחטף
כט ו בָּאָה: הטעם באל"ף מלרע, המטעים את הבי"ת משנה משמעות
כט ט בָּאָה: הטעם בבי"ת מלעיל, המטעים את האל"ף משנה משמעות
כט טו הִכִּי-אָחִי: יש להבחין בין שתי המילים ע"י השמעת החי"ת בצורה רהוטה, וגם בהבחנה בין
ה"א לאל"ף
כט טז וּלְלָבֹן: על אף הקושי, למ"ד ראשונה בשווא נח, בדומה בהמשך לא ד וּלְלֹאֶה
כט יז וַיִּפֹּת: היר"ד אינה נשמעת, אין לקוראה בשווא!
כט יח וַיֹּאֲהֲב: יש להעמיד קלות את קריאת היר"ד בסגול למנוע את הבלעת האל"ף החטופה
שלאחריה, דבר דומה גם בהמשך הפס' אַעֲבֹדָךְ ובמילה זו הבי"ת בקמץ חטוף והדלי"ת בשוא נח
כט כא הָבָה: הטעם בבי"ת מלרע²
כט כז עוֹד שֶׁבַע-שָׁנִים אַחֲרָיו: טעם טפחא בתיבת עוֹד וכן הדבר בהמשך בפס' ל
כט לב בַּעֲנִי: העי"ן בקמץ קטן, הנר"ן בשווא נח ואחריה יר"ד בחירק מלא, יש לקרוא: בַּעֲנִי-י
ל א מִתָּה אֲנֹכִי: הטעם בתי"ו מלרע הקורא מלעיל משנה משמעות
ל ג וַתִּלֵּד: הוא"ו בשווא נע (לא בפתח) ובמלרע, וא"ו חיבור ולשון עתיד
ל טו הַמַּעֲט: המ"ם רפויה ללא דגש ובשוא נח³
ל טז יַעֲקֹב: בטעם מונח (שופר הולך) ולא במרכא
ל יח יִשְׁשַׁכָּר הקרי יִשְׁכָּר: השי"ן השניה כאילו אינה כתובה, הקורא יִשְׁשַׁכָּר משתבש
ל כ זָבַד טוֹב: זי"ן בצירי ולא בסגול

¹ וגם מי שאינו מורגל בהדגשת דגש חזק, לפחות יקפיד להניע את השווא! אפ"ר

² בשאר המקומות במקרא – מלעיל

³ אין געיה (מתג) בה"א, אבל גם המוסיפים געיה קוראים בשוא נח

ל כא יִלְדָה בַּת: הטעם נסוג ליר"ד (למ"ד בשווא נע) והבי"ת דגושה מדין אתי מרחיק
ל כז וַיִּבְרְכֵנִי: הר"ש בשווא נע ולא בחטף
ל כח נִקְבָּה: הנ"ן בקמץ חטוף (קטן) והקו"ף בשווא נח. הקורא בקמץ רחב ובשווא נע –
משנה משמעות⁴:
ל ל וַיִּבְרַךְ: הטעם בבי"ת מלעיל
ל לב בִּפְשָׁבִים: לשים לב לא לקרוא בכבשים, אין כאן שינוי משמעות אבל זו מילה אחרת
ל לד לו יְהִי כְדָבָרְךָ: טעם טפחא בתיבת לו
ל לז וַיִּקַּח-לוֹ: געיה ביר"ד. מִקֵּל לִבְנֵה לַח וְלוֹז וְעֶרְמוֹן: יש להאיץ מעט את קריאת
התיבה לַח להסמיכה לקודמתה ולהימנע משיבוש המשמעות
ל לח בַּשְּׁקִתּוֹת: הקו"ף בשווא נע ולא בחטף
ל מ וַיֵּשֶׁת-לוֹ: וַיֵּשֶׁת מוקף ולא קדמא
ל מא לַיְחֲמָנָה: החי"ת בשווא נח ולא בחטף והמ"ם בצירי
ל מב וּבַהֲעֵטִיף: הבי"ת בשווא נח ויש להעמיד קלות את קריאת הה"א למנוע הבלעת העי"ן
החטופה
לא ז הִתֵּל בִּי: הטעם נסוג לה"ה מלעיל
לא יב עָשָׂה לָךְ: טעם נסוג אחור לעי"ן
לא טו נִכְרְיוֹת: הר"ש בחירק חסר והיר"ד אחריה בחולם מלא ודגש חזק
לא כד הַשָּׁמֶר: מלעיל
לא כט אָמַשׁ: במונח לגרמיה
לא לב גִּנְבָתָם: במלעיל
לא לט תִּבְקֶשֶׁנָּה: הקו"ף ללא דגש ובשווא נח. גִּנְבָתִי: הבי"ת בשווא נע
לא מב הִיָּה לִי: טעם נסוג אחור לה"א
לא מג רָאָה לִי-הוּא: תיבת לִי מוקפת ולא במונח
לא מו לִקְטֹן: הקו"ף רפויה ובשווא נח⁵. וַיֵּאכְלוּ שָׁם: טעם נסוג אחור ליר"ד
לא מז שְׁהִדּוּתָא - האתנחתא בהברה "תא": "הטעמה מלרעית". כנראה בהשפעת המבטא
המלעילי (הנפוץ בקרב יוצאי אשכנז) רבים רגילים להטעים מילים בארמית מלעיל, אף כשצריך
להיות מלרע, כמו ברוב המילים שמסתיימות: "אֶ-". אפ"ר⁶
קָרָא לוֹ: טעם נסוג אחור לקו"ף
לא מט יֵצֵף: במלעיל
לא נב אֶם-אֲנִי: במלעיל
לא נג בִּפְתַח אָבִיו יִצְחָק: הטיפחא (/טרחא) במילה בִּפְתַח, ולא במילה אָבִיו; וקריאה משובשת

⁴ השיבוש מתפרש כפועל בזמן עבר, ולא כציווי. ובמבטא שכל קמץ נהגה בתנועת O (=מסורות אשכנז ותימן) -
ההבחנה היא רק בהנחת השווא! אפ"ר
⁵ המדגיש עובר מציווי בנין קל לעבר נסתרים בנין פיעל
⁶ ההערות שנוספו בחתימת 'אפ"ר' הן של אוריאל פרנק נר"ו.

עלולה ח"ו להשתמע שיצחק הוא "פחד אביר" שבשמו נשבע יעקב... אפ"ר

הפטרה ויצא הושע יא ז – עד סוף הושע ויש מוסיפים פסוקים מספר יואל ב כו-כז האשכנזים מתחילים בהושע יב יג (ויש מוסיפים כנ"ל).

יא ח **כָּצַבְאִים**: האל"ף נחה ואינה נשמעת, קרא: **כָּצַבְוִים**. **נְהַפְדָּה**: הה"א בשווא נח והפ"א דגושה

יא ט **בָּעִיר**: הבי"ת בשווא ולא בקמץ

יא י **וַיַּחְרְדוּ**: הוא"ו בשווא ולא בפתח

יב ב **עַם-אֲשׁוּר**: אל"ף פתוחה ושי"ן דגושה, בשונה מלקמן יג ז. אפ"ר

יב ה **וַיֵּשֶׁר**: הטעם ביו"ד מלעיל והשי"ן שמאלית

יב יב **שָׁדִי**: שי"ן שמאלית

יג א **רִתָּת**: הרי"ש בשווא לא בסגול, והטעם בת"ו. **וַיֵּאָשֶׁם**: האל"ף בשווא נח

יג ב **יִשְׁקֹן**: הטעם בקו"ף מלרע

יג ג **יִסְעָר**: העי"ן בצירי

יג ד **וַאלֹהִים**: האל"ף כלל אינה נשמעת

יג ו **וַיֵּרָם**: הרי"ש בקמץ קטן

יג ז **אֲשׁוּר**: האל"ף בקמ"ץ והשי"ן רפויה⁷

יג ח **וַאֲקָרַע**: וא"ו החיבור ומנוקדת בשווא, בדומה לו גם בהמשך פס' טו **וַיִּבּוֹשׂ מְקוֹרוֹ וַיַּחַרְבַּ**

מַעֲיָנוֹ

יג יא **אֶתֶּן-לָהּ** געיא באל"ף

יג יד **קָטַבְדָּה**: הקו"ף בקמץ רחב, הטי"ת בקמץ חטוף (קטן) הבית בשווא נח

יד א **תֵּאָשֶׁם**: האל"ף בשווא נח. **בְּאֵלֹהֶיהָ**: האל"ף כלל אינה נשמעת

יד ד **וְלֹא-נֶאֱמַר עוֹד**: טעם נסוג אחר לנר"ן

יד ו **שָׁרְשִׁיו**: כולם בקמץ רחב

יד ט **לְעַצְבִּים**: הלמ"ד קמוצה. **פְּרִיָּה**: הפ"א סגולה

יואל כב כז **אֲנִי וְאֲנִי**: האל"ף במילה הראשונה בקמץ ומלעיל; במילה השנייה חטף פתח ומלרע

ראשון של וישלח:

ד ו **צֹאן וְעֶבֶד וְשִׁפְחָה**: טעם טפחא בתיבת **צֹאן**. **וַאֲשִׁלַּחַהּ**: הו"ו קמוצה

ו **לְאֹדְנִי**: הא' נחה קרא: לְדְנִי

ח **וַיֵּצֵר**: הו"ו בצירי

יא **קִטְנִיתִי**: הטעם בטי"ת הוא גרש (אזלא גרש) ולא רביע⁸

⁷ לא להחליף עם אשור אל"ף פתוחה ושי"ן דגושה שהוא שם עם, וכאן הוא פועל בעתיד במשמע ראייה (כמו לעיל יב ב).

⁸ שונה מקורן וההולכים בעקבותיו. כבר אמרנו שהרביע אינו מנהג אשכנז המערבי כי לא נהגו כך לפני היידנהיים

כח יא ויפגע במקום וילן שם כיבא השמש ויקח מאבני המקום וישם מראשתיו וישכב במקום ההוא: מהספר תורת הטעמים של ידידנו הרב אברהם ויסבלום נר"ו בפס' זה אני למדים על שתי פעולות שעשה יעקב. א פגע במקום. ב היות עשקעה החמה סידר אבנים תחתיו ושכב לישון. אם לכאורה צריכה האתנחתא להפסיק ביניהן. ויפגע במקום. וילן שם ... אבל לא כן פיסקו הטעמים. אלא ויפגע במקום וילן שם כיבא השמש ויקח מאבני המקום וישם מראשתיו / וישכב במקום ההוא: וצריך להבין מדוע. אלא דהנה סידורו של הפסוק צריך עיון: וכי לאחר שלן יעקב לקח מאבני המקום... ושוב חזר ושכב שם?! היה צריך לכתוב ויפגע במקום וירא כי בא השמש ויקח מאבני המקום... וילן שם. ויש לבאר דהנה וילן שם אין כוונתו על השינה אלא על עצם השינה בלילה באיזה מקום⁹. וכן פירושו בכל המקרא. ועל פי זה יש לחדש עוד שלא רק כאשר עבר הלילה נקרא שהאדם לן, אלא באותו רגע שהאדם פוסק מהליכתו, ומחליט על איזה מקום ששם תהא מנוחתו בלילה – נקרא הדבר בשם לינה. ולפי זה נחלק הפסוק לשנים. חלקו הראשון כולל את כל ההכנות לשינה, והחלק השני – עצם העשייה לישון. או יש לומר שנתחלק הפסוק לשלושה חלקים, ופיסקו הטעמים כדרכם אחרי השני נוכן דרך הכתוב לפעמים אף שאין זה לפי הסדר. ובאופן אחר יש לומר דבאמת במה שאמר וילן שם כבר כלל את השינה עצמה, אלא דשוב חזר ופרט איך היה ההכנה לשינה, וכיון שהפסיק בעניין ההכנה חזר ואמר וישכב במקום ההוא. לצורך המשך הענין והעמידוהו הטעמים לבד כיון שהוא כעין תוספת דיבור. ע"כ מתורת הטעמים עמ' שעד.

הנוסח ומקורותיו, המשך מגליון ויצא עז.

ל לח **בשקתות: ש, מ"ש. ? בשקתות: לשד** יש בקו"ף שווא נע חריג. ונציה ושני כ"י שמו חטף-פתח, כ"י ששון – לא. הנוסח שנבחר הוא שווא רגיל בגלל שיטתו של ר"מ ברויאר למעט בחטפים באותיות שאינן גרוניות. מנחת-שי: **בשקתות**: בספרי⁹ שלנו חקו"ף בשוא ופתח. ^{נד}ובמכלול (דף קפ"ז) מנאו עם דומי' אחרי' שהוא בשוא לבד ונקרא' כמו שוא ופתח מפני המאריך שבא עם החירק, ^{נד}כמו שאכתוב בס"ד בשופט' ח'. [בשקתות].

ל מ וישת-לו: **לשש. וישת: ד**

ל מא **המקשרות: לשש. המקשרות: מ"ש?** גם אם יש כאן געיא, אם אינה מלווה בחטף מסתבר שהשווא הוא נח. מנחת-שי: **המקשרות**: חמ"ם רפה, ובמקצת ספרי⁹ חז"א במאריך. [המקשרות].

⁹ א"ה: לאו דווקא 'באיזה מקום'. מצינו אצל דריוש אֲדִין אֶל מֶלֶכָא לְהִכְלִיָּה וְכֵת טוֹת וְדַחֲוֹן לֹא תִנְעַל קְדֻמוֹהִי וְשִׁנְתָּה נֶדֶת עֲלוֹתָי (דניאל ה, טו). עצם מעבר הלילה על אדם, או על כל דבר אחר, נקרא לינה. וכן מצינו 'מים שלנו'. ^{נד}ובמכלול: קלז ע"א. ^{נד}כמו שאכתוב: מ"ש שופ' ה יב ('ושבה שביד').

במפועל לעתים יש דגש אחרי ה"א הידיעה, אבל לרוב אין. **הַמְשַׁעַע** (מלכים ב, ט, יא) ללא דגש, **הַמְעַרֵּעַ** (ויקרא יד, ב) בדגש, **וְהַמְעַנְנָה** (ירמיהו ו, ב) בדגש.

במפעל אין דגש ולרוב מלווה בגעיא בה"א, ויש חריגים דוגמת **לְמַנְצָח**.
בְּרִחָטִים טופל בגליון ויצא עז, ל לח.

ליחמנה: לש, מ"ש. ליחמנה: ש. ליחמנה: ד

מאורות נתן: [שאלה] מתג וח"פ וסגול, [תשובה] א"כ [=אינו כן] אלא בלי מתג
והחית בשוא לבד והמם בצרי וכמ"ש לא ציין דגש בנו"ן, והדגש אינו מופיע בשאלה.
מנחת-שי: **לִיחְמָנָה**: חמ"ם בצרי בס"ס ובדפוי קדמון. וכתו' ^{ע"ה} במכלול (דף מ"ב) שכן נמצא
בספרי' מדוייקי, וכן הביאו בדף קכ"ד. [לִיחְמָנָה].

ל מב **ובהעטיף: לשש, מ"ש. ובהעטיף³²: ד; ובהעטיף: לש, ב"א. ובהעטיף: ש, ב"נ, מ"ש**
הערה 32 תיבה זו מובאת רק ברשימת האותיות הגדולות שבמ"ג ד א ואו"א 82, אך לא בשאר הרשימות הנזכרות בהערה 1.

מנחת-שי: **וְבַהֲעִטִּיף**: במקצת ספרי הדפוס ב' רבתי. וכן ראיתי בתרי אלפא ביתא מאותיות
רבנות שיש חילופים ביניהם במקצת אותיות, ובזאת הסכימו שהיא רבתי. וכן הוא
^{ע"ה} במסרה שנמסרה ריש פ' בראשית ובתיקון ס"ת ישן, אבל בהרבה ספרי' מדוייקי כ"י
ובדפוס' קדמוני' אינו כן, גם ^{ע"ה} המסורת דריש ד"ה לא מנאה עם אותיות גדולות.
ובחילופי' כ"י חזו"ן והטיית לבדם במאריך לב"א וכן הוא במדוייקי'. [וְבַהֲעִטִּיף].
בספר החילופים מהדורת ליפשיץ

אשר – ובהעטיף הצאן לא; נפתלי – ובהעטיף הצאן לא

בניגוד למנחת-שי. במקרא זה המנחת-שי קורא גם לגעיא וגם למרכא בשם מאריך.

לא ב כתמול: לשש, מ"ש, מ"ג-ל שמ' כא כט. כתמל: ד, מ"ג-ד

מנחת-שי: שניהם מלאי, כי איננו אלי כתמל שלשם (בראשית לא, ה) שניהם חסרי, כך הם בכל
ספרי' המדוייקים וגם בהעתק הללי. וכתו' שם, שלשום ב' מלאי בתורה, וסי' וירא יעקב,
^גפן ירדה גאל תדם (דברים יט, ו) (פ' שופטים). וזמדרפס טעה על כתמול הראשון שכתבו חס',
וטעה ג"כ במה שכתב עליו ז' חס'. ^הוכן במלכ"י ב' י"ג כתב כתמל ח' בקריאה וחס', ובכללם
חביא אף רחוק יהיה ביניהם ובינינו [צ"ל: ובנינו (יהושע ג, ד)] וגו' מתמול שלשום (יהושע ג, ד), שאינו
ראוי לימנות עם האחרי', שהרי כתו' מתמול במ"ם, והוא מל' בכל הספרי', והאחרי' כתמול
בכ"ף. וכתב א"ת שהמסרה כאן ז' בקרי' ז' מל' וא' חס', וזאת נ"ל עיקר. אחר שכתבתי >כל
זה< בא לידי לשון הרמ"ה ז"ל, וזה תוארו, כתמול שלשום דוירא יעקב מל' וא"ו כתי', וכל
תמול, כתמול, דכותי' מלאי וא"ו באורית', בר מן ד' חסרי' וא"ו, ומס' עליהם ד'
חסרי' בלישני, וסי' ^טכתמל דראה אנכי את פני אביכן, מתמל דואם שור נגח הוא, מתמל

^{ע"ה} במכלול: לד ע"ב; צב ע"ב.

^{ע"ה} במסרה... ריש פ' בראשית: מ"ג – ד בר' א א.

^{ע"ה} המסורת דריש ד"ה: מ"ג – ד ד"ה א א א.

^ג פן ירדה: דב' יט ו.

^ד וזמדרפס: ד ומ"ק – ד על אתר.

^ה וכן במלכ"י: מ"ג – ד מל"ב יג ח.

^ז הרמ"ה: תמ"ל.

^ט כתמל דראה אנכי: בר' לא ה.

^י דואם שור נגח: שמ' כא כט.

^{יא}דלגס שמח דאז יבדיל, מתמל ^{יב}דוזה דבר הרצח דכי יכרית, מכלל דשאר אורית' מלאי, עכ"ל. וכן מוצאתי במסורת כ"י פ' שופטים, כתמל מתמל ד' חסרי' וחס ד' הנזכרים, כמ"ש הרמ"ה ז"ל. ^{יג}ועיין ג"כ במ"ג מלכ"י ב' י"ג, ושמואל ב' ס"י ג' על מלת שלשום. [כתמול שלשום].

לא ז **וְהִחְלֵף: לֵשׁ, מ"ש. וְהִחְלֵף: ד**

מנחת-שי: **וְהִחְלֵף:** החי"ת בחטף סגול וחס' יו"ד. וכ"כ ^{יב}הרמ"ה ז"ל, חס' יו"ד כתי". [וְהִחְלֵף].

לא יח **מִקְנֵה קִנְיָנוּ: לֵשׁ. מִקְנֵה קִנְיָנוּ: ש** הברת סגול פתוחה בסוף מלה נוטה להפוך צירי בסמיכות.

לא יט **וּתְגַנֵּב: לֵשׁ. וּתְגַנֵּב: ש** הדגש בששון תמוה.

לא לב **גִּנְבָתָם: ל, מ"ש. גִּנְבָתָם: ד** בדומה לזה יש סידורים שבהם בהלל מודפס פי אֲמִילָם (תהלים קיח, י) למ"ד בקמץ בחושבם בטעות שההפסק מחייב כאן קמץ. מנחת-שי: **גִּנְבָתָם:** הגימ"ל דגושה וחת"י בפתח. [גִּנְבָתָם].

לא לג **בְּאֵהָל לֵשׁ. בְּאֵהָל: ד**

לא לט **וְגִנְבָתִי: ל, ב"א. וְגִנְבָתִי: ב"ג**

לא מא **עֲשָׂרִים: ל. עֲשָׂרִים: ד; עֲשֶׂה: לֵשׁ. עֲשָׂרִי: ד** נוסח ונציה כאן אינו אפשרי. קשה להאמין שכך הטעונו וגרסו שם. המלה 'עש' כמדומה אינה קיימת.

שְׁנַתִּי מֵעֵינִי: זֶה לִי עֲשָׂרִים שָׁנָה
בְּבֵיתְךָ עֲבַדְתִּיךָ אַרְבַּע עֶשְׂרִי שָׁנָה
אבל זו הגרסה שם
יש דפוס ונציה מאוחר במקצת שבו מתוקן

שְׁנַתִּי מֵעֵינִי: זֶה לִי עֲשָׂרִים שָׁנָה
בְּבֵיתְךָ עֲבַדְתִּיךָ אַרְבַּע עֶשְׂרֵה שָׁנָה

המנחת שי השתמש בדפוס ונציה מאוחר בהרבה בתחילת שנות הש' ולכן לא העיר כאן. התודה לד"ר רפאל זר שהעמידני על זה.

לא מד **וַעֲתָה: ל, מ"ש. וַעֲתָה: ד**

מנחת-שי: **וַעֲתָה:** ברביע, לא בזקף גדול. [וַעֲתָה].

לא מז **וַיַּעֲקֹב: לֵשׁ. וַיַּעֲקֹב: ד**

^{יא}דלגס שמח: דב' ד מב.

^{יב}דוזה דבר הרצח: דב' יט ד.

^{יג}ועיין ג"כ במ"ג: מ"ג – ד מלכים ב' יג ה, מ"ג – ד שמואל ב' ג יז.

^{יב}הרמ"ה: חל"ף.

לא נ תענה: לש, מ"ש. תענה: ד, מ"ג"ד צפוי כאן סגול.
 מנחת-שי: **תענה**: בכל ספרי מדויקיי כ"י, הנו"ן בסגול, וכן ^סתענה אתו (שמות כב, כב). ובעל
^{סא}א"ת הביא מסדרי חלוקות, והאריך כאן ובפ' משפטים, ופסח על שתי הסעיפים. סוף דבר
 נתיישב למסורת אחת שאומרת תענה ב' א' סגול וא' צירי, אם תענה את בנתי בסגול, אם
 ענה תענה בצירי. ואולם בספר דקדוק כ"י ישן מיצאתי כתוב כלשון הזה, כל מקום בכפל
 לשון, כמו ענה תענה, וכן ון[נקה לא ינקה (שמות לד, ז ועוד), חכה תכה (דברים יג, טז), וכיוצא בהן,
 הראשון קמץ [צירי], והשני פתח [סגול]. [תענה].

לא נד **לאכל-: ל. לאכל-: ד. לאכל-: ש**
 השנייה לפני הטעם, וגם לפני חטף. השווה בששון נראה משונה, אבל הגעיה נראית כדין.
 הנוסח הנבחר הוא לניגוד ללא געיה.

הפטרת ויצא

ההתחלה בהפטרה של הספרדים, ההפטרה של האשכנזים בחלקה כאן ובגליון האזינו עז
 הושע יא ז **ירומם: אד. ירומם: ל**
 חסר בלניגראד סימן הסילוק. אבל שתי הנקודות
 נמצאות¹⁰. **וחר לא יחלם**

יב א **נאמן: אל, מ-ש. נאמן: ד**
 ונציה מנקד בשווא נח ועם זאת מוסיף געיה בנו"ן.
 מנחת שי: נאמן - ברובן של ספרים האל"ף בחטף סגול והנו"ן בלא מאריך:
 צפוייה געיה בנו"ן לפני חטף, אלא שהיא מושמטת פעמים רבות בכתבי היד¹¹.

ה **ויתחנן-לו: אל, הס. ויתחנן-ד, מ-ש**
 הגעיה בונציה אינה מורה על נסיגה
 אחר. אין נסיגה להברה סגורה, גם קשה לדון על נסיגה במלים מוקפות. מדובר על געיה
 ממין אחר הבאה בהברה סגורה.
 מנחת שי: ויתחנן לו - החי"ת במאריך:

באהלים: א, מ-ש, מ-ק-אד, מ-ג-ל יר, לה. באהלים: לד¹²
 הערה 12 **הקריאה אינה ודאית: הסימן שלימין הקמץ הוא ספק געיה ספק שוא.**

כך נראית מלה זו בונציה¹² **באהלים** נראה שאפשר להחליט על קמץ וגעיה. גם בלניגראד
 ברור שזה קמץ ולא געיה (הספק של ר"מ ברויאר רק על ונציה) **באהלים** וכנראה אפשר
 לומר בא זה ולימד על זה.

^ס תענה אתו: שמי' כב כב.
^{סא} א"ת: על אתר ובשמי' כב כב.
¹⁰ מודעת זאת שבכתבי היד שתי הנקודות בסוף פסוק קרובות זו לזו כעין שווא, לפעמים הנקדן משמיט אותם
 וסומך על סימן הסילוק, כמו געיה תחת האות המוטעמת.
¹¹ יש טוענים שגעיה זו אינה 'געייית רשות' אלא יש שיטה שטרם עמדו עליה במלואה מתי געיה זו מופיעה.
¹² למסבר לעיל אין זה צילום של ונציה שממנו העתיק ר"מ ברויאר, אלא של ונציה מאוחר במקצת ממנו. בכל
 אופן כאן אין ספק שמדובר בגעיה ולא בחטף קמץ. וזה יענה על הספק.

מנחת שי: באהלים - בספרים כ"י מדוייקים האל"ף בחטף קמץ וכן במקצת ספרי הדפוס גם במסורת כאן ובשופטים ח' נמסר באהלים ד' בקריאה וכולם בחטף קמץ: יתכן שדעת לנינגרד וונציה היא שזה דומה ל'קדשים'.

יג ב ויעשו: אד. ויעשו: ל; כתבונם: אל, מ"ש. כתבונם: ד

מנחת שי: כתבונם - בכל ספרים כ"י בכ"ף וכן פירשו כל המפרשים:

ה תלאבות אל, מ"ש. תלאבות: ד, מ"ש?

מנחת שי: תלאבות - ס"א תלאבות:

יד דבריד: אד. דבריד: ל ההתכוון לנינגרד להטעימו מלרע?

יד ד ישיענו: אל. ישיענו: ד.

יד ז ינקותיו: אל, מ"ש, מ"ג אל יח' יז כנ. ינקותיו: ד, מ"ש¹³? מ"ק שם מחלוקת כתיב. מנחת שי: מתחלפים הספרים במלוי וחסור וא"ז קדמאה ותניינא. (א"ה אבל לפי הנמסר ביחזקאל י"ז על מראש ינקתיו ב' חד חסר וחד מלא ולפי רוב ספרים המדוייקים איך חסר שמענא מינה דהאי מלא הוא): הערה 13

מלשון מ"ש נראה שהוא מסתפק גם ביתס לוי"ו שניה.
השאר מובא בגליון האזינו עז.

פן לחכם ויחכם-עוד

אנא שלחו את הערותיכם!

הכתובת למשלוח: eliyahule@gmail.com

הערות מתקבלות גם באנגלית.

הודעה מאתר "לדעת" כאן תוכלו להוריד גליונות פרשת השבוע מדי שבוע (גם גליוננו מופיע

שם): <http://www.ladaat.info/gilyonot.aspx>

מאמרנו מופיע **ונשמר** באוצר החכמה בפורום דקדוק ומסורה

<http://p=272195#p272195&t=10317&http://forum.otzar.org/forums/viewtopic.php?f=45>

אם אתה מתעניין

בהבטים הלשוניים של התורה

(לשון המקרא, המשנה, התלמוד וכו')

אתה מוזמן להרשם (בחנם)

לקבלת דוא"ל בעניינים לשוניים

בכתובת: franklashon@gmail.com

☺ בוא להחכים את עצמך ואת שאר המכתבים ☺